تاوانی جەرگبڕی کوشتنی "دۆعا"
زەنگێک بۆ ئەنفالی ژنان!

حەمەغەفور
hamaxafoer@yahoo.com

ڕەشەکوژی ژنان، یاخود تەسفیەو سڕینەوەی فیزیکی و بەربەریانەی مێینە بەبیانووی پاراستنی شەرەف و ناموسی بنەماڵەو عەشیرەو قەوم و میللەت، دیاردەو نەخۆشیەکی ئەسەفباری کۆمەڵگای ئێمەیەو دەبێ لێی ڕزگاربین. نمایشی بێوێنەو جەرگبڕی بەبەردکوشتنی "دۆعا" هەنگاوێکی ترسناک و زەنگێکی ئاشکرای کۆمەڵگای پیاوسالاری کوردیە لەپێناو هەمەجیەتێکدا کە بە ئاراستەی ئەنفالکردنی ژنان بەگشتی لەلایەن پیاوانەوە ئامانجی سەرەکیەتی وە درێژەکراوەی هەمان دیاردەیەو لێی جیانابێتەوە. ئەم کەلتوورە بەسەرچووە تائێستا مەرگبارترین تراژیدیاو کارەساتی لێکەوتۆتەوە و هەزاران برینی قووڵ و سارێژنەبووی کردۆتە ویژدانمانەوە. کوشتنی وەحشیانەی "دۆعا" سەختترینی ئەو تاوانانەیە کە تائێستا ئەنجامدراون. مێژوویەک لە کارەسات، تۆوکردنی دنیایەک قینلەدڵی و شک و گومان لە دژی ژنانی ئەم کۆمەڵگایە، هەڵڕشتنی دەریایەک پارەوپوول بۆ ڕەواجدان بە فەرهەنگ و سوننەتی ناموسپەرستانەو هەڵاواردن لە دژی ژنان، خۆراکی زیندوراگرتنی ئەم ڕەسم و عادەتە خێڵەکییەیە کە قوربانیەکانی بەبەرچاومانەوە تێدەپەڕێ و هەر ڕۆژەی ژیانی ژمارەیەک ژن یا کیژی ئەم وڵاتە قەسابیدەکات. بەرەی ئینسانییەت دەتوانێ سنوور بۆ ئەم بێڕەحمییەی کۆمەڵگا دابنێ.

هزرو کەلتوورو ئایدیۆلۆژیای قەومی – ئیسلامی کە خۆیان لەسەر بنەمای بەهیچدانان و سووک سەیرکردن و بێئیرادەکردنی ئینسان دامەزراون، بە نیشاندانی پەرستنی ئەفسانەی نەتەوەو میللەت و خواوەندو ڕەمزەکانی جەهالەت و دواکەوتوویی وەکو تەنها مەسەلەو ئەمری موقەدەسی عەبدو تاک لە زەینی کۆمەڵگادا، بەشیدەت لە ناخیانەوە دڕندەیی و دژایەتی خۆیان دەخەنەڕوو لە بەرامبەر وجودی واقعی ژناندا. پەیڕەوانی ئەم کەلتوورە هێندە مێینەیان بەلاوە مەسەلەو گرنگە کە هەواوهەوەسی شەهوانی و جنسی خۆیانیانی تێدا بەتاڵکەنەوە. جەستەی مێینەش لە دەرەوەی هەوەسی پیاوانەیاندا ئیتر وەکو چاڵێکی تاریک و ئەفسانەیەکی ترسناکی پڕ لە خەوش و خیانەت وێنادەکرێ کە وەکو شوێنیک بۆ خۆحەشاردان و تەبەلوەری شەیتان وهەست و ئارەزووی شەیتانیی ژنان تەماشابکرێ، ئاساییە ڕێگا بۆ دیاردەی مەرگەساتی بەبەردکوشتنی "دۆعا" بکاتەوەو زەمانیشی لاڵبێت لە ئاست ئەم گەورەترین و هەمەجیترین تاوانەدا کە لەناوەڕاستی شارداو بەبەرچاوی خەڵکەوە ئەنجامدەدرێ.

ڕاستە لەسای سەری کەلتووری قەومی–ئیسلامیدا ئەم ڕەسم و عادەتە ڕزیوە کاردەکاو کارایی پەیداکردووە، بەڵام بێگومان ئەم پەلامارە دڕندانەیەو ئەم تاوانە بێوێنەیە لەدژی ژنان و ئینسانییەتی کۆمەڵی کوردستان لەلایەن ژنان و ڕێکخراوەکانیان و بەرەی سکۆلارو یەکسانیخوازی کۆمەڵگای کوردستانەوە وەڵامدەدرێتەوە. هەرئێستا لێشاوی وەستانەوەو ئیدانەکردنەکان، ووتارو نووسینە ڕەخنەیی و ڕیسواکەرەکان، شیعرو پەخشانە نازدارەکان کە بۆ تاوانی کوشتنی "دۆعا" دەنووسرێن، بەشداری هەزاران ژن و پیاوی ئازادەو

پێشکەوتنخواز لە خۆپیشاندانی دەیان ڕێکخراوی ژنان و کۆمەڵگای مەدەنی بۆ بەردەم پەرلەمانی کوردستان، کەمپینی جیهانی دژ بە ڕەشەکوژی و بەردبارانکردنی ژنانی کوردستان، دەساودەسپێکردنی فیلمی بەردبارانکردنی "دۆعا" لەڕێگای مۆبیلە تەلەفۆنەوە لە سەرتاسەری کوردستاندا، لەلایەک دەسەڵاتی ئەحزابی کوردی ئیحراجکردووە، لەولایتریشەوە ئومێدێکی گەورەیە کە جیهانی شارستانی و مۆدێرنی کوردستان دەتوانێ مایەی لەسەر دانێ و بەهێزی بکات و لەدەوری خۆی ڕێکخات. کوردستان کۆمەڵگایەکی مۆدێرنەو بە هەموو شتێکیەوە دیارە کە ڕووی لە ژیانی شارستانی و سەردەمەو نەفرەتی قووڵی خۆی بەرامبەر بە سەرتاپێی کەلتووری ناموسپەرستانەو پیاوسالاری و ئیسلامی نیشانداوە. کوشتنی هەزاران ژن و کچی دڵ پڕ لە عەشق و خۆشەویستی کوردستان نەیتوانی بەر بە هەستە نازدارەکانی "دۆعا"و دەیانهەزار دۆعای کوردستان بگرێ و ساردیانکاتەوە لە مومارەسەی ئازادانەی پەیوەندی خۆشەویستیان. هاودڵی و حوزنێکی مرۆیی بەرفراوان کە لەناو جەماوەری خەڵکی کوردستاندا لەمسەر بۆ ئەو سەر شەپۆل دەدات لەپێناوی ڕیسواکردنی کارەساتی شەرماوەری کوشتنی "دۆعا"دا، تەنها سەبووریەکە لەم ساتانەدا بۆ سەدانهەزار دڵی گوشراوی ئەم کۆمەڵگایەو لە هەمان کاتدا باوەشێکی پڕمیهرەبانی کۆمەڵگایە بۆ سەدانهەزار عاشقی حەپەساو. ئەوە کەلتوورێکی کۆن و سەردەمی ژیانی خێڵەکی بەسەرچووەو گیانێکی سەختە لەجەستەی دڕندەیەکی لە چەشنی کەلتووری پیاوسالاری و ناموسپەرستانەدا دەیەوێ درێژەبدات بەژیانی نەگریسی لە هەزارەی سێهەمدا.

دیاردەی کوشتنی شەرەف لە کوردستان و درامای بەبەردکوشتنی "دۆعا" نیشانەی کۆتایی ژیانی کەلتووری پیاوسالاریەو دەسپێکردنی سەردەمی مۆدێرنەو کۆمەڵگایەکی کراوەیە. ئەحمەق و نەفامن ئەوانەی نیازیان وایە بە پەلاماری دڕندانەیان بۆ سەر هەست و سۆزی عەشق و خۆشەویستی، بە هەوڵدانیان بۆ دابڕینی نێرو مێ لە یەکتری لەڕووی فیسیۆلۆژی و سرووشتی ئینسانییانییەوە دەتوانن بەربگرن بە ڕەوەندی ڕوولە گەشەو ڕوولەپێشی کۆمەڵگای کوردستان! تەنها ڕەوەندێکی لەم چەشنە دەتوانێ پەروەندەی گیانی سەختی هزرو فیکرو کەلتووری کۆن بپێچێتەوەو دەرگاکانی ئومێدو گەشەو کرانەوە بخاتەسەرپشت. بەڵام لەگەڵ هەموو ئەم ڕاستیانەشدا تراژیدیای بەردبارانکردنی دۆعا بەبەرچاوی ویژدانی خوداو قەوم و نەتەوەوە، زەنگێکی خەتەرناکە بۆ سەرەتایەکی ترسناکی هەمەجییەتێکی هەوسارپچڕاو لە دژی ئەنفالکردنی ژنانی کۆمەڵگاکەمان. بۆ ئەنفالکردنی مایەی هەست و سۆزو عەشق و شادی و ژیانمان. با هەموو پێکەوە بەرامبەر بەم بەربەرییەتە ڕاوەستین. دیاردە کۆن و بەسەرچووەکان لە ترسی مردن و لەبێرچوونەوەی یەکجارییان لە زەین و ئەجێندای کۆمەڵی مرۆڤایەتیدا پەلاماری هەموو شتێکی جوان دەدەن، چونکە خۆیان زادەی سەردەم و کەلتوورێکی کۆن و ناشیرین ودەرەوەی شارستانیەتن. درامای کوشتنی جەرگبڕی "دۆعا" هەرچەند کارەساتێکی دڵتەزێن و بێوێنەیە، بەڵام دەکرێ بەرەی سکۆلاریزم و مۆدێرنیزم و ئینسانییەت بیکاتە هەنگاوی یەکەمی هەڵگەڕانەوەیەکی کۆمەڵایەتی لە دژی ڕەشەکوژی ژنان لە کوردستان.

2007/4/29